

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Art. 4. Quàm diu faciendum sit Examen?

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

Confessario, quem novit de more interrogatum, & virum de se in ea re esse industrium: quod maximè in rudibus & rusticis, qui plerumque sua peccata præmeditari non possunt, locum habet Bonac. n.6. imò si Confessarius velit, potest hoc onus ordinariè in se etiam suscipere, quamvis habeat pœnitentem alioqui satis prudentem. Quomodo autem hæc examinatio à Confessario sit instituenda, dicitur lib.2. à n.10. sed ordinariè consultius longè videtur, pœnitentes ad propriam examinationem assuefacere. Neque ullo modo tolerandus est abusus quorundam, qui nihil volunt confiteri, nisi quod interrogantur: hoc enim tantum est, ac velle tacere peccata, quæ non interrogaberis. quod utique idem est, ac esse indispotum ad absolutionem Navar. in Man. c.10. n.6. Ex dictis breviter

20. Pater, conscientiam esse examinandam prius, quam ad confessionem accedas. Potest tamen quandoque etiam inter confitendum discutiri: v.g. si quis recitaret præcepta & ad singula subsistens cogitaret, an peccasset. Sed hoc non est consultum: tum quia mora hæc tam Confessario, quam aliis etiam confessoris non potest non esse longè molestissima: tum quia metus & anxietas confitendi turbat memoriam: tum denique quia hoc haud dubiè signum clarum est hominis incurii, neque de confessionis bene peragendæ negotio satis solliciti, si quidem aliud fieri possit.

ARTICULUS IV.

Quamdiu faciendum sit Examen?

21. Hæc res non potest certo tempore definiri, ut sufficiant tot vel tot horæ,

quia non solum varietas materiæ examinandæ plus minusve temporis postulat (homo enim raro confitens, & multis peccandi occasionibus expositus probabiliter plura peccata admisit, quam alii sæpe confitentes, & securiorem vitæ statum habentes) sed etiam dispositio pœnitentis. Homo enim perspicax & memoriâ pollens facilius in suorum peccatorum notitiam veniet, quam hebes & obliviosus: citius etiam, qui certo ordine & methodo procedit per præcepta ac temporum intervalla, quam qui confusè, & inordinatè, ac tantum in genere cogitat, quid peccarit, non adhibitis præceptorum, locorum, temporum, personarum, negotiorum &c. indiciis, vel hermetibus, quæ memoriâ refricare possunt: solent. Itaque quisque tantum temporis in discutienda sua conscientia adhibebit, quantum pro ratione suæ personæ, & conditionis judicaverit, satis esse ad peccata, quæ ab ultima confessione, ritè peractâ, admisit, reolenda.

ARTICULUS V.

Quæ sit Materia Examinis?

22. Materia examinis pro futura confessione eadem est, quæ ipsius confessionis. Est autem, ut id obiter hoc loco dicam, confessionis materia duplex, remota una, altera proxima; ista est contritio & confessio, quarum illam *part. 2.* istam verò *part. 3.* quantum satis erit, prosequemur. Remota, quam hoc loco præcipuè spectamus, rursus alia est necessaria, alia sufficiens: illa est, quæ si sine justa causa omittatur, confessionem reddit invalidam, & sacrilegam: ista verò est, quæ, licet etiam studiosè omittatur,